

Borut Savski – videografika (2006, 2007)

Del dejavnosti v sklopu projektov »Evolucionarni video«, »generativni video«, »video-grafični principi«...

Evolucionarni video ali generativni video ali tudi videografični principi je projekt, ki vključuje nekaj umetnikov in njihovih trenutno razvijajočih se ali že realiziranih principov neposredno nastajajoče video podobe. Podoba je v tem primeru skoraj vedno abstraktna in zelo grafična, vendar hkrati dinamično spremenljiva. Tako se bistveno ločuje od klasičnega pripovedništva, ki ga v zadnjem stoletju povezujemo s filmsko pripovedjo. Med prvim in drugim načinom ni neposredne povezave, predvsem zato, ker je pripovedništvo že davno izvrglo abstraktno sliko kot nefunkcionalno. Abstraktnejše ravni dosega filmska pripoved na drugačne načine. Gibljivost slike »evolucionarnega« videa pa ta princip ločuje tudi od statičnih grafičnih dosežkov.

Borut Savski je v zadnjih mesecih realiziral nekaj takšnih različic, ki so vezane na zaznavanje zvoka in notranje algoritmično generiranje video-grafike. Povezane so s spremembami podatkov / slike, ki jo zaznava videokamera. Ta mnogokrat služi kot inštrument za hkratno igranje zvoka in slike. Sestavni del je od vsega začetka tudi besedilo, ki je del slike in naključno povezuje nekatere izbrane ključne besede, ki se sestavljajo v stavke – prebrano se vedno sestavi v nekakšen smisel, ki v gledalcu neprestano proži asociativne misli. Princip sem poimenoval »Matematika jezika«

Videografika 1, Environmental Scan - Reality Check, galerija P74, november 2006

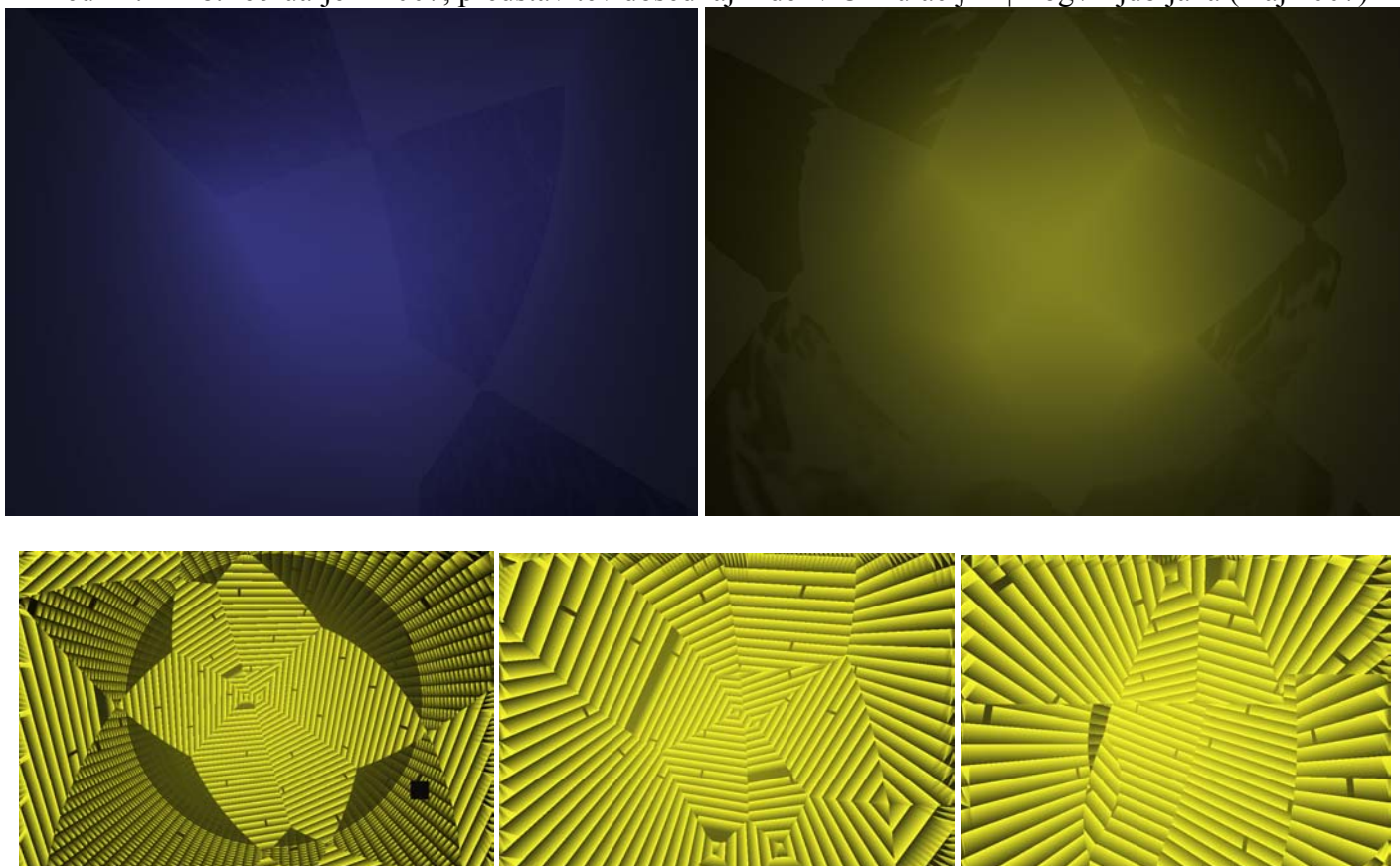

Videografika 2, nastop Luka Prinčič, Borut Savski, klub Gromka, november 2006
in Videografika 3 na razstavi Umestusiumetnosti Celje, december 2006

Zgodovinska izhodišča generativnega videa segajo v začetke eksperimentiranja z elektronsko sliko, ko se je tej tehnologiji pridružila možnost hkratne manipulacije na sliki. To je tudi čas prvih elektronskih zvočnih inštrumentov (sintesajzerjev), pri katerih se je izdatno iskalo zanimive načine povezav med elektronskimi sklopi. Pri video sliki je obdobje razcveta omogočil domači video sistem VHS, kmalu pa tudi pojavitev prvih računalnikov in nove – digitalne - možnosti spreminjanja podobe. Neven Korda je eden pionirjev te zlate dobe abstraktnega videa, ki aktivno deluje tudi pri raziskovanju abstraktne slike s sodobnimi računalniškimi tehnikami. Razvojno in predstavitevno delo iniciative, ki jo trenutno sestavljajo Neven Korda, Luka Prinčič in Borut Savski, poteka v prostorih Cirkulacije 2 v tovarni Rog.

Videografika 4, sodelovanje na razstavi video objektov "Ljubljanski vizualni tunel" v Knežjem dvoru v Celju, med 24. in 28. februarjem 2007, predstavitev dosednjih del v Cirkulaciji 2 | Rog / Ljubljana (maj 2007)

Videografika 5, trije nastopi: Menza pri koritu / Ljubljana ter Dunaj in Bratislava, maj 2007 (brez arhiva...)

O jeziku kot enačbah

»Matematika jezika« je računalniška izvedba naključnega ali na kakšen način asociativnega povezovanja majhnega števila besed v »stavke«. Osnovi stavek je vedno v obliki enačbe: »Oče je dober«, »Bog je velik«, »To ni slabo«, itd. To popolnoma ustreza matematičnim enačbam oblike: »Oče=dober«, »Bog=velik«, itd. V matematiki ta enačb predpostavlja, da je ena stran enačbe neznanica, ki se ji pripiše znana vrednost – torej ovrednoti. Pri jeziku pa gre bolj za soočenje (enačenje, neenačenje) dveh različnih diskurzivnih polj. Eno je v najenostavnejši obliki skoraj vedno kvalitativno ali kvantitativno. Na nek način estetsko. Zadeve pa se zelo zapletejo, ko se v jeziku pojavijo enačbe: »Cigan je cigan«, ali pa: »Vse je nič«. V matematiki je zadeva

neuporabna, v jeziku pa se v trenutku najdemo v prvem primeru v polju sociologije in psihologije (miti, stereotipi), v drugem primeru pa filozofije. Tu se za ljudi odprejo neskončne možnosti asociiranja.

Visokoenergetske (in visokopomenske) besede kot so mati, država, oče, cerkev, itd. so soočene (enačene ali neenačene; je, ni, itd...) med seboj, kar se s pomočjo stroja generira popolnoma nečustveno – pri opazovalcu pa sproža močne asociacije – saj opazovalec zlahka razbere tudi najbolj subtilne pomene. Doslej sem poskušal s prej omenjenimi besednimi povezavami, nato pa še z matematičnimi povezavami (je enako =, je več kot >, je manj kot <, ni enako !=, itd...), v zadnjem času tudi z dekonstrukcijo obstoječe poezije. Vse deluje.

Vizualni komplement besednih zvez je navidezno 3D objekt – imaginarno telo, ki predstavlja virtualno telo stroja – njegovo »opredmeteno« identiteto, na katero se lahko nanašamo. Telo (ali le ploskovna grafika) s svojo dinamiko poganja generator pomenov. Telo pa poganja tudi karkoli drugega – tako tudi zvok. In obratno: zunanji zvok poganja virtualno telo.

Za vizualni del je najpomembneje, da deluje na način »mesa« / telesa, torej mora izkazovati zveznost gibanja / spreminjanja – prav tako pa ne sme biti enostavna zanka, ki se sčasoma le ponovi. Na nek način je to naš reprezentant v umetnem okolju. V primeru koncerta je to telo »potujeni« reprezentant, ki opisuje zvok – na nek način naš »plesalec/plesalka«. Do določene mere sinhronost, v večji meri pa avtonomnost.

Videografika 6, v okviru zvočnega nastopa na projektu Confine Aperto na gradu Kodeljevo / Ljubljana, junij 2007, avtor pesmi ključnih besed: Boštjan Leskovšek

